วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน

Organizational Culture Affecting the Academic Administration at the Schools under the Secondary Education Service Area Office Nan

ชินวิทย์ จันทร์เพ็ญ[1] คฑาเทพ จันทร์เจริญ[2] เปี่ยมพร สุทินฤกษ์[3]
Chinawit Janpen, Katatap Chanjarean, Piemporn Sutinruek

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน 2) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน และ (3) วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน จำนวน 285 คน ด้วยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย วัฒนธรรมองค์กร และการบริหารงานวิชาการ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.939 0.911 และ 0.901 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ 4.34 SD 0.19) 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ 4.07 SD 0.28) และ 3) วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน คือ ด้านการยอมรับ (X_7) ด้านการมอบอำนาจ (X_2) และด้านความหลากหลายของบุคลากร (X_{10}) ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน โดยภาพรวม ($\widehat{Y}_{tot}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณในการทำนายเท่ากับ 0.448 มีประสิทธิภาพการทำนาย ร้อยละ 20.1 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย 0.25 ซึ่งสามารถเขียนเป็น สมการวิเคราะห์การถดถอย ได้ดังนี้

$$\widehat{Y}_{tot} = 2.543 + 0.192(X_7) + 0.102(X_2) + 0.063(X_{10})$$

คำสำคัญ (Keywords) : วัฒนธรรมองค์กร; การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

Received: 2022-11-03 Revised: 2022-11-15 Accepted: 2022-11-16

[1] สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School, Chiangrai College. E-mail: chinawit19@gmail.com

[2] อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Adviser in Educational Administration at Graduate School, Chiangrai College Corresponding author.E-mail: ckatatap@gmail.com

[3] อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Adviser in Educational Administration at Graduate School, Chiangrai College Corresponding author. E-mail: PiempornSu@ gmail.com

Abstract

This research aimed to study: 1) organizational culture of schools under the Secondary Education Service Area Office Nan, 2) academic administration at the schools under the Secondary Education Service Area Office Nan, and 3) organizational culture affecting academic administration at the schools under the Secondary Education Service Area Office Nan. The sample size of 285 people consisted of administrators and teachers under the Secondary Education Service Area Office Nan. The instrument was the questionnaire. The assessment ratio with five levels included organizational culture and academic administration with the reliability is 0.939, 0.911 and 0.901 respectively. The statistics used in data analysis was percentage (%) mean ($\overline{X}$), standard deviation (S.D. and multiple regressions of Stepwise regression method.

The results showed that 1) organizational culture of school administrators and teachers under the Secondary Education Service Area Office Nan, as a whole and an individual, were at high level ($\bar{X}$ 4.34 SD 0.19; 2) academic administration of schools under the Secondary Education Service Area Office Nan, as a whole and an individual, were at high level ($\bar{X}$ 4.07 SD 0.28); and 3) organizational culture affecting academic administration of the schools under the Secondary Education Service Area Office Nan was a acceptance (X_7), empowerment (X_2) and a diversity of personnel (X_{10}). All factors affected the academic administrations of the schools under the Secondary Education Service Area Office Nan in overall ($\hat{Y}_{tot}$). Its statistical significance was at .01 level. The correlation coefficient was equal to 0.448. Effectiveness in the prediction was 20.1 % and the standard deviation of the prediction was 0.25. It was written as the following equation regression analysis.

$$\hat{Y}_{tot} = 2.543 + 0.192\ (X_7) + 0.102\ (X_2) + 0.063\ (X_{10})$$

Keywords: organizational culture; the academic administration of the school

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับว่า วัฒนธรรมองค์กรเป็นปัจจัยด้านหนึ่งที่สร้างความสามารถในเชิงการแข่งขัน (Competitive Advantage) ที่ยั่งยืนให้กับองค์กรได้ด้วยวัฒนธรรมองค์กรนั้น เป็นแบบแผนของความคิด ความรู้สึกที่สมาชิกได้รับการกำหนดร่วมกันภายในองค์กรเพื่อเป็นบรรทัดฐานให้สมาชิกประพฤติปฏิบัติและมีการสืบทอดไปสู่สมาชิกใหม่ขององค์กร ซึ่งมีผลให้สมาชิกองค์กรหนึ่งมีความแตกต่างไปจากสมาชิกขององค์กรหนึ่ง วัฒนธรรมองค์กรจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรหลายประการด้วยกัน คือ ช่วยให้เกิดความร่วมมือระหว่างสมาชิกในองค์กร เกิดการตัดสินใจในการสื่อสาร สมาชิกในองค์กรรู้สึกผูกพันต่อองค์กรมีการรับรู้ต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ตรงกัน ตลอดจนช่วยให้เกิดการใช้เหตุผลในการแสดงพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับ (วิรัช สงวนวงศ์วาน, 2550: 35) สำหรับวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถสะท้อนให้เห็นรูปแบบและกระบวนการคิด การตัดสินใจ การวางแผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา วัฒนธรรมจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาจะมีวัฒนธรรมของตนเองที่

แข็งไม่มีความยืดหยุ่นก็จะทำให้วัฒนธรรมสถานศึกษานั้น กลายเป็นอุปสรรคหรือปัญหาต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา วัฒนธรรมของสถานศึกษาจึงเป็นกรอบบังคับหรือรูปแบบในการทำงานของบุคลากร ดังนั้น การสร้างวัฒนธรรมที่เหมาะสมจะทำให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้สึก ปลอดภัย มั่นใจในการทำงาน ผู้บริหารจึงต้องใช้วัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดในการสร้างวัฒนธรรมขององค์กรมากกว่าการใช้ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อให้องค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน (ดรุณี รัตนสุนทร และคณะ, 2560: 375)

นอกจากนี้ การบริหารวิชาการก็เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารการศึกษาทุกระดับและเป็นงานหัวใจของภารกิจการบริหารสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักแรกของการบริหารสถานศึกษาและมุ่งให้สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารจัดการโดยตรงตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 การบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียนให้ดีมีประสิทธิภาพซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จการบริหารของผู้บริหารในสถานศึกษาที่ต้องมีรูปแบบหรือลักษณะที่ชัดเจนถูกต้องเหมาะสมกับบริบทของสถานที่นั้น ๆ ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาจึงมีความสัมพันธ์กันกับการบริหารงานวิชาการเพราะส่งผลต่อผู้เรียนโดยตรง และผู้เรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการวัดประสิทธิภาพในการบริหารงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ การบริหารด้านไหนดีหรือการบริหารในด้านไหนควรปรับปรุงและพัฒนาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การมีการวัดผลอยู่ตลอดเวลาเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารรวมถึงงานวิชาการต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางและความทันสมัยของเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล, 2561: 139)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน เป็นองค์กรทางการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่จังหวัดน่านให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเพื่อให้บริการประชาชนในจังหวัดน่านเป็นไปด้วยดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามเป้าหมาย ได้มุ่งพัฒนาทางด้านวิชาการเป็นสำคัญหลัก เพื่อดำเนินการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาอย่างเต็มตามศักยภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานด้านวิชาการโดยตรงเพื่อแสดงให้ เห็นถึงความก้าวหน้าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาต่อนักเรียนที่ยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร จากการทดสอบวัดระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน พบว่า โดยภาพรวมแล้วผลการทดสอบมีระดับคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเมื่อเปรียบเทียบกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ จึงทำให้เห็นได้ว่าการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่านไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้และอาจมีผลต่อเนื่องในอนาคต ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการโดยศึกษาจากต้นเหตุของปัญหาก่อนจึงสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบแนวทางในการแก้ไขปัญหาในขั้นตอนต่อไป เมื่อมีการบริหารจัดการงานวิชาการมีความเหมาะสมก็ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดส่งผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่านสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ตามไปด้วย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน, 2565)

จากความสำคัญและปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน จึงได้เล็งเห็นว่า การบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพและมีประสิทธิผลนั้นจำเป็นต้องมีวัฒนธรรมองค์กรที่ดีในการช่วยส่งเสริม จึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน ประกอบด้วยวัฒนธรรมองค์กรใน 10 ด้าน ได้แก่ ด้านความมุ่งประสงค์ ด้านการมอบอำนาจ ด้านการตัดสินใจ ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ด้านความไว้วางใจ ด้านความมีคุณภาพ ด้านการยอมรับ ด้านความเอื้ออาทร ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความหลากหลายของบุคลากร (Patterson Jerry L., et.al, 1986: 50-51) โดยผลจากการศึกษาที่ได้จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและก้าวทันเทคโนโลยี

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน
3. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

งานวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ตามรายละเอียด ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน ประกอบด้วยขอบเขตเนื้อหา ดังนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน ของ แพตเตอร์สัน เพอรกี้ และพาร์เกอร์ (Patterson Jerry L., et.al, 1986: 50-51) ประกอบด้วย วัฒนธรรมองค์กร 10 ด้าน คือ ด้านความมุ่งประสงค์ ด้านการมอบอำนาจ ด้านการตัดสินใจ ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ด้านความไว้วางใจ ด้านความมีคุณภาพ ด้านการยอมรับ ด้านความเอื้ออาทร ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความหลากหลายของบุคลากร และศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน ของศิริพร สระทองหน (2558: 55) ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ ด้านการจัดการหลักสูตร ด้านวัดผลประเมินผลและเทียบโอน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรของการวิจัย คือ ผู้บริหารและครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน จำนวน 30 โรงเรียน มีกลุ่มประชากรทั้งหมด จำนวน 1,042 คน และมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน จำนวน 285 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D.W. 1970: 608) โดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยใช้พื้นที่ในการวิจัย คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน จำนวน 30 โรงเรียน ผู้บริหารและครู จำนวน 1,042 คน

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการระหว่าง เดือนเมษายน พ.ศ. 2564 ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยพิจารณาภายใต้กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จาการศึกษา วิเคราะห์ วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้สอดคล้องกับคำจำกัดความในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน ตอนที่ 2 แบบสอบถามประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ เกี่ยวกับ วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน จำนวน 40 ข้อ และตอนที่ 3 แบบสอบถามประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน จำนวน 30 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน เพื่อขออนุญาตในใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองในช่วงเวลาที่กำหนด โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บแบบสอบถามประมาณ 1 เดือน

3.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวม ติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืน และแจกแบบสอบถามอีกครั้งในรายที่แบบสอบถามสูญหายหรือไม่สมบูรณ์

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ครบตามจำนวน 285 ชุด (ร้อยละ 100)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน การดำรงตำแหน่งในปัจจุบันและประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 วัฒนธรรมองค์กร และการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดย การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 การวิเคราะห์วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน วิเคราะห์ โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression of Stepwise Regression Method)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากผลการวิจัย เรื่อง วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน สรุปได้ ดังนี้

1. สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 76.5) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 23.5) มีอายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 49.5) มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,001 - 20,000 บาท (ร้อยละ 31.2) การดำรงตำแหน่งในปัจจุบันเป็นครู (ร้อยละ 89.5) มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 6-10 ปี (ร้อยละ 46.0)

2. ระดับวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อยสามอันดับ คือ ด้านความเอื้ออาทร ($\overline{X}$ = 4.71) รองลงมา ด้านความมีคุณภาพ ($\overline{X}$ = 4.49) และด้านความมุ่งประสงค์และด้านความไว้วางใจ ($\overline{X}$ = 4.43) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความหลากหลายของบุคลากร ($\overline{X}$ = 4.03) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน

วัฒนธรรมองค์กร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ด้านความมุ่งประสงค์	4.43	0.32	มาก
2. ด้านการมอบอำนาจ	4.30	0.44	มาก
3. ด้านการตัดสินใจ	4.35	0.36	มาก
4. ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร	4.21	0.35	มาก
5 ด้านความไว้วางใจ	4.43	0.53	มาก
6. ด้านความมีคุณภาพ	4.49	0.53	มาก
7. ด้านการยอมรับ	4.32	0.51	มาก
8. ด้านความเอื้ออาทร	4.71	0.50	มากที่สุด
9. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	4.14	0.52	มาก
10. ด้านความหลากหลายของบุคลากร	4.03	0.53	มาก
รวม	**4.34**	**0.19**	**มาก**

3. ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.07) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อยสามอันดับ คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 4.19) รองลงมา ด้านวัดผลประเมินผลและเทียบโอน

($\overline{X}$ = 4.16) และด้านการนิเทศ ($\overline{X}$ = 4.08) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\overline{X}$ = 3.95) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน

การบริหารงานวิชาการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. ด้านการจัดการหลักสูตร	4.06	0.46	มาก
2. ด้านวัดผลประเมินผลและเทียบโอน	4.16	0.53	มาก
3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.19	0.49	มาก
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.95	0.43	มาก
5. ด้านการนิเทศ	4.08	0.52	มาก
6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.00	0.49	มาก
โดยภาพรวม	**4.07**	**0.28**	**มาก**

4. วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์จะพบว่า ด้านการยอมรับ (X_7) ด้านการมอบอำนาจ (X_2) และด้านความหลากหลายของบุคลากร (X_{10}) สามารถพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เป็น 0.448 และมีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 20.1 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ ±0.25 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน

ตัวแปร	b	SE_b	β	t	p-value
ด้านการยอมรับ(X_7)	.192	.028	.366	6.854	.000
ด้านการมอบอำนาจ(X_2)	.102	.030	.184	3.386	.000
ด้านความหลากหลายของบุคลากร(X_{10})	.063	.029	.118	2.174	.000
ค่าคงที่ 2.543 ; Std.E = ±0.25 ; R = 0.448 ; R^2 = 0.201 ; F = 4.726 ; P-value < 0.01					

ซึ่งจะได้สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบคือ

$$\hat{Y}_{tot} = 2.543+0.192\ (X_7)+0.102\ (X_2)+0.063\ (X_{10})$$

และคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z} = 0.366\ (X_7)+0.184\ (X_2)+0.118\ (X_{10})$$

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. วัฒนธรรมองค์กรของผู้บริหารและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า

ด้านความเอื้ออาทร อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านความมีคุณภาพ ด้านความมุ่งประสงค์และด้านความไว้วางใจ ด้านการตัดสินใจ ด้านการยอมรับ ด้านการมอบอำนาจ ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความหลากหลายของบุคลากร ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของกานต์นรี ประสพสุข (2563: 86) ได้ศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนบางพระ พบว่า 1) วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรัชญานันท์ ไชยหล่อ และพรศักดิ์ สุจริตรักษ์ (2564:71) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมโรงเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า วัฒนธรรมโรงเรียนรายด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ การยอมรับนับถือ ความซื่อสัตย์ ความหลากหลายของบุคลากร ความมีคุณภาพ ความเชื่อถือไว้วางใจ ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน วัตถุประสงค์ของโรงเรียน การตัดสินใจ ความเอื้ออาทร และการมอบอำนาจ จากผลการศึกษาดังกล่าวทำให้เห็นได้ว่า ความแตกต่างของทัศนคติ ความคิดของบุคคลและบริบทแวดล้อมของสถานศึกษาส่งผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กรที่แตกต่างกันไปแล้วแต่ตัวบุคคล หากผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างมโนทัศน์ขององค์การที่ดี มีการเห็นอกเห็นใจ ความเข้าใจ มีความตระหนักรู้ และการอุทิศตนเพื่อพัฒนาคนภายในองค์กรก็จะส่งผลต่อทัศนคติที่ดีของบุคลากรที่มีต่อวัฒนธรรมองค์กรได้เหมือนกัน

2. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน เมื่อพิจารณา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านวัดผลประเมินผลและเทียบโอน ด้านการนิเทศ ด้านการจัดการหลักสูตร ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านการจัดการหลักสูตร สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชิตชัย ศรีใสคำ และหทัย น้อยสมบัติ (2565: 47) ได้ศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการพัฒนาการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร สระทองหน (2558: 55) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบว่า โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเกิดขึ้นจากรูปแบบการบริหารของผู้บริหาร ผู้บริหารที่มีทักษะและบทบาท ความรับผิดชอบ และการเอาใจใส่ และทุ่มเทต่อการบริหารงานวิชาการจะส่งผลให้งานวิชาการเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ต่อองค์กร และตัวบุคคล

3. วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่านวัฒนธรรมองค์กร จะพบว่า ด้านการยอมรับ ด้านการมอบอำนาจ และด้านความหลากหลายของบุคลากรส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน โดยภาพรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชิตชัย ศรีใสคำ และหทัย น้อยสมบัติ (2565: 41-52) ได้ศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 พบว่า วัฒนธรรมด้านการยอมรับ ด้านการมอบอำนาจ ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ และเนื่องจากโรงเรียนในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน มีความหลากหลายของบุคลากร เช่น ความเชื่อ สัญชาติ ศาสนา รวมถึงบุคลิกภาพ ความหลากหลายทางความคิด ความกระตือรือร้น เป็นต้น จึงทำให้วัฒนธรรมด้านหลากหลายของบุคลากรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการด้วยเช่นกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฏฐณิชา โคทังคะ และคณะ (2561: 46) ได้ศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรวิมล เข็มพันธ์ และสัมมา รธนิธย์ (2560: 1764) ได้ศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ได้พบว่า วัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อประสิทธิผลในการบริหารงานบุคคล ความสุขในการทำงานของครู รวมถึงการบริหารงบประมาณ จากผลการวิจัยดังกล่าวทำให้เห็นได้ว่าวัฒนธรรมขององค์กรล้วนมีความสำคัญต่อการบริหารด้านต่าง ๆ รวมถึงความรู้สึกและการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วย เนื่องจากวัฒนธรรมก่อให้เกิด 1) การผูกพันและการมีส่วนร่วมในองค์การ 2) การปรับตัวที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์การ 3) การประพฤติปฏิบัติได้สม่ำเสมอ ซึ่งจะทำให้เกิดการทำงานที่ประสานกันและสามารถคาดหมายพฤติกรรมต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้ และ 4) มีวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์การที่เหมาะสมทำให้องค์การมีกรอบและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน ดังนั้น วัฒนธรรมองค์กรจะส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานในองค์กรเป็นอย่างยิ่งในการสนับสนุนให้องค์การบรรลุสู่วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมายเป้าประสงค์และภารกิจที่กำหนดอย่างเหมาะสม โดยผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนรวมในการพัฒนาองค์กรในทุก ๆ ด้านให้บรรลุถึงความสำเร็จและความมุ่งหมายของการบริหารเพื่อสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิต่อการเดินการกิจกรรมในการศึกษาทีดี

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้องค์ความรู้จากการวิจัย ดังนี้

1. วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน ซึ่งประกอบด้วย 10 ด้าน ด้านความมุ่งประสงค์ ด้านการมอบอำนาจ ด้านการตัดสินใจ ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ด้านความไว้วางใจ ด้านความมีคุณภาพ ด้านการยอมรับ ด้านความเอื้ออาทร ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความหลากหลายของบุคลากร

2. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดการหลักสูตร ด้านวัดผลประเมินผลและเทียบโอน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน ด้านความหลากหลายของบุคลากร พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนให้ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลและเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

1.2 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่ามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการวิจัยเพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน กับจังหวัดอื่น

2.2 ควรศึกษาหาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ เช่น ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของชุมชน ครู ผู้ปกครอง การพัฒนาของบุคลากร เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเพื่อให้ได้องค์ความรู้ในเชิงลึกมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

กานต์นรี ประสพสุข. (2563). **วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนบางพระ.** การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปกร.

ฉัตรวิมล เข็มพันธ์ และสัมมา รธนิธย์. (2560). วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดนครสวรรค์. **วารสาร Veridian E-Journal,Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ**. 10(3): 1758-1768.

ณัฏฐณิชา โคทังคะ ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ และสุรพล บุญมีทองอยู่. (2561). วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. **วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.** 6(24): 41-51.

ดรุณี รัตนสุนทร อินทร์ จันทร์เจริญ และวีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์. (2560). วัฒนธรรมองค์กรที่มีผลต่อการบริหารการศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดเชียงราย. **วารสาร Veridian E-Journal,Silpakorn University ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ**. 10(2): 365-378.

ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล. (2561). รูปแบบการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะและทักษะในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: การวิเคราะห์เชิงปริมาณผสานเชิงคุณภาพ. **วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.** 11(1): 126-145.

ปรัชญานันท์ ไชยหล่อ และพรศักดิ์ สุจริตรักษ์. (2564). ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมโรงเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.** 15(1): 71-83.

พิชิตชัย ศรีใสคำ และหทัย น้อยสมบัติ. (2565). วัฒนธรรมโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1. **วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์.** 6(2): 41-52.

วิรัช สงวนวงศ์วาน. (2550). **การจัดการและพฤติกรรมองค์กร.** กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ศิริพร สระทองหน. (2558). **แนวทางการบริหารวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาน่าน. (2565). **สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET).** [Online]. แหล่งที่มา: https://www.spmnan.go.th/academic_work/o-net63 สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2565.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3): pp. 607-610.

Patterson, J. L., Purkey, S. C. and Parker, J. V. (1986). Guiding Beliefs of Our School District. **Productive School System for a Nonrational Word.** New York: MaGraw-Hill Book Company. pp. 50-51.